

The Oldest Slovene Daily in Ohio Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DELAVSKI DNEVNIK ZA SLOVENCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) SEPTEMBER 4, 1936.

STEVILKA (NUMBER) 210

ROOSEVELT IN LONDON STA SE SESTALA

Glavni predmet njunega pogovora, ki je trajal 40 minut, sta bila suša in ribolov. ...

Španski fašistični divjaki v luči resnice

Znan ameriški članek je vrgel ostro luč na svetovno fašistično in klerikalno propagando, ki hoče napraviti iz španskih delavcev krvoločne in krviželjne pošasti.

Znani ameriški članek Westbrook Pegler, čijega članke pri naša tudi clevelandski dnevnik "Press", je napisal komentar k poročilu poročevalca čikaške "Tribune" o strahovitih pokolju španskih republikancev v Badojozu, ki postavlja fašistično in klerikalno propagando proti španskim delavcem (ki tu di med nami ne miruje) pod tako ostro luč da bi bilo škoda ako ne bi naših čitateljev seznanili z vsebino Peglerjevega članka, ki se glasi:

Le malokdaj dobi žurnalisti pred oči zgodbo, kakršno je poslal Jay Allen čikaški "Tribune" iz Alvasa na Portugalskem in v kateri pripoveduje o mesarskem pokolju v Badojozu v Španiji, samo nekaj milijonov, kjer je bilo 4000 republikancev pokolanih od Mavrov in izmečkov španske tujske legije, katere se nam je slikalo kot branilce krščanstva.

Izgleda, da je bilo malo teh žrtven umorjenih v boju, kajti Allen nam pove, da je bilo 1800 neoboroženih moških in žena nagnanih v gruči v bikoborsko areno, nakar se jih je pokosilo z ognjem iz strojnih pušk, ki so bile postavljene na drugi strani arene.

Med temi 4000 žrtvami je bilo nekaj komunistov ali anarhistov, toda Allenovo poročilo nas pešča pod vtisom, da so bili to večinoma preprosti španski državljanji mlade in upolne republike, ki je skušala razdeliti zemljo med tlačene kmete, ki so jo obdelovali stoletja za odsotne lastnike. Ta zgodba mora služiti za važno protifašistični propagandi, ki nas je skušala prepričati, da so edinele republikanci zmorni grozovitosti, dočim je slikala rebele kot plemenite križarje, ki gore hrepenja, da bi kaznovali brezverce iz Moskve.

Mislim, da je tudi važno, da je bilo to poročilo priobčeno v čikaški "Tribune", ki je uvrščena med reakcionarne liste. Robert McCormick, ki jo lastuje, je multimilijonar baronskega značaja, ki je gledal z nemajhnim vznemirjenjem na takozvano Rooseveltove administracije. — Vzlic temu pa je bil njegov poročeval, ki je poletel iz Tangierja v Lizbono in potoval s takšnim na njegove stroške, da je preskrbel prvo poročilo o zgodovinskem pokolju, ki so ga izvršili španski reakcionarji.

Ce bi bili mi fašistična ali nacijska dežela, bi ta resnica nikoli ne mogla priti na dan. Vzlic temu so tu še ljudje, ki trdijo, da časopisje v tej deželi zatira vesti, ki so nasprotne simpatijam lastnikov časopisov. In vendar je težko v deželi še kak časopis, razen če bi to bil los-angeleski "Times", ki bi imel manj vzkroka dati španski ljudski fronti "even break" v novicah. Revoluciji se je dalo značaj obupnega odpora najboljših španskih elementov proti importiranemu komunizmu in gotovo je obstojala skušnjava, da bi se razvilo to idejo na škodo Moskvi.

Toda to je samo nadaljni dokaz, da je naše časopisje najboljše na svetu in jaz napovedu-

Grško - katoliški duhovnik na gladovni stavki

Zastrajkal je v znak protesta proti katoliškim cerkvenim oblastim, ki zahtevajo od grško-katoliške duhovščine izpolnjevanje celibata.

WASHINGTON. — Grško-katoliški župnik John Baycura iz Homer Cityja, Pa., je začel včeraj že drugi v sedmih mesecih gladovno stavko v znak protesta proti zahtevam katoliških cerkvenih oblast, da se morajo duhovniki grško-katoliške cerkve v Ameriki podvreči cerkvenim določbam celibata. (Te določbe prepovedujejo duhovnikom ženitev in sploh vsako spolno občevanje z ženskami.) Baycura je prišel v Washington v sredo, upajoč, da mu bo uspelo izposlovati avdicijeno pri apostolskem delegatu v Združenih državah Amleto Giovanni Cicognaniju, a mu je bilo povedano, da se delegat nahaja v Rimu, nakar je prošil za konferenco z delegatom tajnikom monsignorom Francis Hylandom, a tudi tega ni dosegel, nakar je "zastrajkal". Baycura je o tem obvestil msgr. Hylanda, katerega je pisal, da ne bo pokusil nobene hrane, dokler ne dobi avdicijene, za katero bo šel vprašati osebno sleherni dan, dokler ga bodo nosile noge.

Baycura je star 38 let, je oženjen in je oče trih otrok. Ko je prišel letošnjega marca prvič v Washington, je naslovil odprto pismo na vse katoliške nadškofe, škofe in opate ter jih pozval, naj se mu pridružijo pri njegovem naporu, da izposluje od rimske cerkve, da se bo smelo nadalje vzgajati duhovski naraščaj njegove cerkve v smislu starokrajskih tradicij, ki vključujejo pravico do ženitve.

Doma iz bolnišnice

Mrs. Rose Vatovec, 10801 Prince Ave., se je vrnila domov iz St. Luke's bolnišnice. Zahvaljuje se vsem, ki so jo obiskali v bolnišnici.

Nova zaloga tajerjev

Century Tire Service, 15805 Waterloo Rd., je dobila novo zalogo Firestone tajerjev, katere bo razprodala na lahka mesečna odplačila in vzela vaše stare tajerje v račun.

Pri Gerlovih

Jutri večer bodo pri Gerlovih na 756 E. 200 St. servirali okusne domače klobase in domače kisle zelje. Igrala bo izvrstna godba.

Novi naslov

Miss Mary Križmančič, tajnica društva "Comrades" št. 566 SNPJ, naznanja da se je preselila na novi naslov, 1552 Claremont Ave. Vsak torek in petek zvečer bo pa uradovala v Slov. Nar. Domu, staro poslopje, kjer je članstvo lahko dobi zaradi društvenih poslov.

Zadušnica

V sredo 10. septembra se bo brala v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. ob 8. uri zjutraj zadušnica ob priliki obletnice smrti Miss Elsie Bencin. Prijatelji in sorodniki so vabljeni, da se udeležijo.

Ne bo lista

Zaradi delavskega praznika (Labor day) v ponedeljek ne bo izšel list "Enakopravnost" in urad bo celi dan zaprt.

Kri brizga vsepovsod okrog Iruna

Strašna morija v Behobiji pred Irunom, kjer se vrše krvavi boji za posest tega mesta. Vladne čete so postavile barikade v mestu in podminirale vse ceste. Krvava odločitev je blizu.

Španska vlada obeta v najkrajšem času razgaliti tuje vlade, ki dejansko podpirajo fašiste.

ZADNJE VESTI

BEHOBIE, Francija, 4. sept. — Fašistične čete, sestojee počevini iz divjih maroških vojakov, so danes po silovitih pouličnih bojih zavzele Irun, ki je samo še žalosten kup kadečih se in okrvavljenih razvalin. Rebeli so poklali vse, kar je nosilo orožje, pa če so se lojalisti borili ali ne, se hoteli podati ali bežati. Šest sto lojalistov se je borilo do zadnjega pri mostu, ki vodi čez reko Bidassou. Irunske ulice so vse rdeče od krvi republikancev in polne raznesarjenih človeških trupel. Krvavo klanje v Irunu se da primerjati samo še s španskim pokoljem v Badojozu, kjer so rebeli postreljali in poklali štiri tisoč republikancev — moških, starcev, žena in otrok. Poročevalec United Pressa je videl maroške divjake, kako so drli od hiše do hiše in med silnim preklinjanjem pobijali vse, kar jim je prišlo v roke. Mnogi so imeli pripeto na srajci znamenje "presvetega srca". Irun je ves v plamenih. Obmejna francoska mesta in vasi so polni beguncev in ranjencev. Rebeli se sedaj pripravljajo na ofenzivo proti San Sebastianu. Od deset tisoč mož republikanske armade v Irunu, je bilo 600 pred mostom čez mejno reko; ti so se borili do zadnjega moža. Vsi ostali delavski bojovníki so bili ali poklani ali so se pa umaknili čez mejo.

LOGAN, W. Va. — V sredo je v tukajšnjem McBeth premo-gorovu nastala strahovita eksplozija, ki je zaprla pot iz premo-govnika osmim rudarjem, izmed katerih so včeraj reševalci odkopali dva, ki pa sta bila mrtva. Okrog 110 drugih rudarjev, ki so se ob času eksplozije nahajali v rudniku, se je rešilo. Ostalih šest, ki jih je zasulo v rov, niso še našli in se splošno smatra, da so mrtvi. Rudarji delajo noč in dan, da bi se čim prej odkopali do ponesrečenih tovarišev, dasi je malo upanja, da se jih bo našlo žive.

NESREČA V RUDNIKU

LOGAN, W. Va. — V sredo je v tukajšnjem McBeth premo-gorovu nastala strahovita eksplozija, ki je zaprla pot iz premo-govnika osmim rudarjem, izmed katerih so včeraj reševalci odkopali dva, ki pa sta bila mrtva. Okrog 110 drugih rudarjev, ki so se ob času eksplozije nahajali v rudniku, se je rešilo. Ostalih šest, ki jih je zasulo v rov, niso še našli in se splošno smatra, da so mrtvi. Rudarji delajo noč in dan, da bi se čim prej odkopali do ponesrečenih tovarišev, dasi je malo upanja, da se jih bo našlo žive.

Slavčki

Pevske vaje "Slavčkov" se bodo vršile odslej ob nedeljah točno ob desetih dopoldne. Vsi pevci, ki niso prihajali tekmo počitnic in ki hočejo na novo pristopiti in nastopiti na jesenskem koncertu, imajo zadnjo priložnost, ako pridejo na vaje v nedeljo.

Vaje godbe "Bled"

Godba "Bled" bo imela izvanredno vajo v soboto zvečer ob 7:30 v Delavskem Domu na Waterloo Rd. Vsi godbeniki naj bodo na mestu z instrumenti.

Seja Slov. Sokolic

Društvo Slovenske Sokolice, št. 442 SNPJ bo imelo sejo v torek zvečer 8. septembra, namesto v ponedeljek, ko je Delavski dan.

nost nadčloveškim pogumom in preziranjem smrti branijo vsako ped prostora, zavedajoč se, da bodo s tem pridobili tovaristem v Irunu več dragocenega časa, da preprežejo mestne ulice z bodočo žico in izkopljejo strelske jarke. Smrt nič več ne šteje, kar šteje, je samo kar najdaljši odpor in zadrževanje sovražnika.

Lojalisti v Irunu so tekom klanja v Behobiji mrzlično prezirali mestne ulice z bodočo žico in gradili strelske zaklone. Vsa pota, ki vodijo v mesto, so bila podminirana. Vsa znamenja kažejo, da bodo rebeli dobili mesto oz. žalostne ostanke mesta v svojo posest šele po krvavih pouličnih bojih potem, ko bodo razvaline Iruna vseprek polite z njihovo in republikansko krvjo.

Skoro neverjetno sliko so med tem nudili otroci španskih beguncev na francoski strani, ki so se tekom bojev kopali v reki in se pri tem očitno niso nič balli krogel, ki so od časa do časa zasikale preko reke na francosko stran.

MADRID. — Španska vlada je sinoči obljubila, da bo v najkrajšem času obelodanila senzacijska razkritja v zvezi s tujezemsko pomočjo španskim fašističnim rebelom. Vladni predstavniki so izjavili, da se je pri nekem mrtvem rebelnem letalcu našlo dokumente, ki dokazujejo, da so tuji letalci sodelovali pri bombardiranju španskih odprtih mest, ki se nahajajo v teritoriju pod vladno kontrolo. V kratkem bo objavljeno obširno zadevno poročilo in vlada bo napravila potrebne protestne korake, ko bo "doza" kompletna.

BARCELONA. — Novo katalonsko ljudsko sodišče, ki je bilo ustanovljeno, da sodi fašiste in druge protivladne elemente, je včeraj obsodilo na smrt tri fašistične oficirje, enega pa je poslalo v dosmrtno ječo, enega pa v blaznico.

BELCHITE. — Neki poročevalec United Pressa, ki se nahaja pri rebelnih četah, pravi, da je naletel ob cesti v Pino na dvoje križanih španskih duhovnikov, od katerih je bil eden obesen na križ z glavo navzdol, pred neko vaško cerkvijo pa enajst civilistov — starcev, žensk in otrok — ustreljenih v hrbet. (Dalje na 2. str.)

Kam v nedeljo

V nedeljo bo kegljanje za do-bitke in peklo se bo jančeka pri Hartmanu na Ridge Rd., North Royalton, O.

Zopet klobase

Mr. in Mrs. J. Russ, 951 East 30 St., naznanjata, da sta zopet začela izdelovati klobase in se priporočata za naročila.

Račune za plin in elektriko

V našem uradu pobiramo račune za plin in elektriko.

PREKOCEANSKI POLET

LLANGADOCK, Anglija. — Včeraj je na nekem travniku v bližini pristal ameriški pomolpan, s katerim sta se naletela Dick Merrill in Harry Richman iz New Yorka naprtili polet brez pristanka z New Yorka v London in potem iz Londona v New York. Ker jima manjkalo gasolina, sta motorna pristala tu, 175 milj od Londona. Preletela sta okrog 3300 milj, kar jima je vzelo sedem ur in 53 minut. Merrill, ki je letalo pilotoval, je dejal, da je bilo zmanjkalo gasolina, kar ju je prisililo tu na tla, bi se bila že danes odpravila nazaj proti New Yorku.

Za šolske otroke

Pričetek šole pomeni priprave in obleke za otroke, ki bodo po-čeli v šolo. V ta namen imajo slovenski trgovci John Pollock, 6407 St. Clair Ave. (v S. N. Don-sonu), Anton Ogrin, 15333 Wa-terloo Rd. (S. D. Dom) in An-ton Gubanc, 16725 Waterloo Rd. Pesebne cene na oblekah, spod-nah za otroke, ki bodo pohajali v šole.

Clyne dobi parolo

Clevelandski advokat William P. Clyne, ki je 25. marca 1934 ubil Mrs. Mary Kovač, ni bil po-tem obsojen v zapor od 1 do 20 let, bo 25. oktobra spuščen na prosto pod parolo. Clyne se nahaja na jetniški farmi v Lon-donu, O.

Poroka

V ponedeljek 7. septembra ob 10. uri dopoldne se bo vršila v cerkvi sv. Vida poroka Miss Ro-se Skullyjeve, hčerke Mr. in Mrs. Frank Skuly, 6313 St. Clair Ave., z Mr. Louis Tisovec, sin Mr. in Mrs. Joe Tisovec, 995 Maud Street.

